

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 12.10.2005
KOM (2005) 488 galutinis

Įgyvendinant Bendrijos Lisabonos programą:

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI, EUROPOS PARLAMENTUI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

**Daugiau mokslinių tyrimų ir inovacijų. Investavimas ekonomikos augimui
ir užimtumui skatinti
Bendras požiūris**

{SEC(2005) 1253}
{SEC(2005) 1289}

TURINYS

Ivadas 3

1 skyrius Moksliniai tyrimai ir inovacijos – ES politikos prioritetas.....	5
1.1. Geresnis naujų technologijų srities reglamentavimas	5
1.2. Valstybės pagalbos naudojimas moksliniams tyrimams ir inovacijoms skatinti	6
1.3. Našumo didinimas ir intelektinės nuosavybės panaudojimas	6
1.4. Mokslininkams patraukli bendra rinka	7
1.5. Mokslinių tyrimų ir inovacijų skatinimas vykdant viešuosius pirkimus	7
1.6. Geresnis ir platesnis mokesčių iniciatyvų panaudojimas	8
2 skyrius Moksliniai tyrimai ir inovacijos – ES politikos prioritetas.....	9
2.1. Viešųjų ir privačiųjų išteklių sutelkimas pagrindinėms technologijoms	10
2.2. Mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos aktyvinimas iš Europos struktūrinių fondų	11
2.3. MVĮ galimybių gauti finansavimą gerinimas	11
2.4. Nacionalinių programų ir kitų finansavimo šaltinių mobilizavimas Europos moksliniams tyrimams ir inovacijoms finansuoti	12
3 skyrius Moksliniai tyrimai ir inovacijos – verslo prioritetas.....	13
3.1. Aktyvesnės universitetų ir pramonės partnerystės	14
3.2. Inovacijų poliai, į mokslinius tyrimus orientuotos grupės ir pramonės grupės.....	14
3.3. Aktyvios verslo rėmimo paslaugos moksliniams tyrimams ir inovacijoms skatinti ...	15
3.4. Inovacijų vadyba ir socialiniai pokyčiai	16
3.5. Novatoriškų paslaugų potencialas	16
3.6. Europos pramonės mokslinių tyrimų ir inovacijų stebėsenos sistemos sukūrimas ir informavimo apie intelektinį kapitalą gerinimas	17
4 skyrius Patobulinta mokslinių tyrimų politika ir inovacijų politika.....	18
4.1. Moksliniai tyrimai ir inovacijos – nacionalinių reformų programų ekonomikos augimui ir darbo vietų sukūrimui prioritetas	18
4.2. Patobulintos politikos analizės priemonės	19
4.3. Parama bendradarbiavimui ir mokymuisi formuoti politiką	19
Išvada	20

Įgyvendinant Bendrijos Lisabonos programą:

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI, EUROPOS PARLAMENTUI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI

Daugiau mokslinių tyrimų ir inovacijų. Investavimas ekonomikos augimui ir užimtumui skatinti

Bendras požiūris

ĮVADAS

Siekdama ilgai būti konkurencinga pasaulio mastu, ES neturi kitos išeities, kaip tik tapti energinga žiniomis paremta ekonomika. Todėl, skelbdama naują Lisabonos partnerystę, orientuotą į ekonomikos augimą ir darbo vietų sukūrimą¹, Europos Vadovų Taryba pabrėžė, kad *žinios ir inovacijos ekonomikos augimo labui* yra viena iš trijų pagrindinių veiklos sričių. Šiame komunikate aptariami konkretūs šios srities veiksmai, derinant juos su nauja Bendrijos ir valstybių narių partneryste pagal integruotas gaires² (IG) nacionalinių reformų programų (NRP) rengimui ir su Bendrijos Lisabonos programa³ (BLP). Siekiant parodyti, kad šis dokumentas visiškai atitinka Europos Vadovų Tarybos patvirtintas BLP ir IG, kiekvieno skyriaus santraukoje pateikiamos nuorodos į atitinkamus dokumentus. Pagrindinis vaidmuo tenka inovacijų ir mokslinių tyrimų politikos kryptims, nes kartu paėmus jos apima visas sritis, susijusias su naujų žinių ir idėjų sukūrimu, jų panaudojimu ir komercinimu.

Siekiant patikimo ir ilgalaikio augimo reikia turėti tvirtą ir integruotą politiką. ES turėtų sutelkti ir tarpusavyje suderinti įvairias priemones, apimančias mokslinius tyrimus, inovacijas ir kitas su tuo susijusias politikos kryptis. Valstybės narės, regionai ir Europos Sąjunga turi tarpusavyje koordinuoti veiklą, o veiksmai Europos lygiu turi skatinti ir papildyti nacionalinių institucijų ir privačiojo sektoriaus pastangas. 2002 m. Barselonos Europos Vadovų Taryba išskėlė tikslą, kad 2010 m. investicijos į mokslinius tyrimus išaugtų nuo 1,9 % BVP iki beveik 3 %, o privataus finansavimo dalis padidėtų nuo 55 % iki dviejų trečdalių. Kad šio tikslo būtų pasiekta, valstybės narės turi pertvarkyti ir sustiprinti savo valstybines mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemas, sudaryti sąlygas privačiojo ir viešojo sektorių partnerystėms; užtikrinti, palankią teisinę aplinką, padėti sukurti palankias finansų rinkas ir sukurti patrauklias švietimo, mokymo ir karjeros sąlygas.

¹ Dirbti kartu ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo labui. Nauja Lisabonos strategijos pradžia" (KOM(2005)24 galutinis), 2005 2 2

² 2005 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendacija 2005/601/EB dėl valstybių narių ir Bendrijos bendrųjų ekonominės politikos gairių.

³ „Bendri veiksmai augimui ir užimtumui skatinti: Bendrijos Lisabonos programa“ (KOM(2005)330 galutinis) ir „Bendrų veiksmų augimui ir užimtumui skatinti priedas: Bendrijos Lisabonos programa“ (SEK(2005) 981)

Iškeltas tikslas pasiekti 3 % ir tolesnis veiksmų planas⁴, kaip padidinti investicijas į mokslinius tyrimus, suaktyvino valstybes nares. Beveik visos nustatė savus tikslus, ir, jei pavyks jų pasiekti, 2010 m. investicijos į mokslinius tyrimus ES sieks 2,6 % BVP. Tačiau mokslinių tyrimų intensyvumas ES ne didėja, o yra sustojęs⁵. Daugelyje valstybių narių privačiųjų ir viešųjų investicijų į mokslinius tyrimus augimas ir politikos iniciatyvų mastas ir ambicijos yra gerokai mažesni negu turėtų būti norint pasiekti jų nustatytus nacionalinius tikslus, jau nekalbant apie ES tikslą. Ypač nedaug investuoja privatusis sektorius. Be to, nepakankamai išaugo ir Europos inovacijų rezultatai⁶.

Konkurencija, kaip pritraukti investicijas į mokslinius tyrimus ir inovacijas, auga visame pasaulyje. Šalia investuotojams patrauklių JAV ir Japonijos iškilo naujų konkurenčių, tokių kaip Kinija, Indija, Brazilija. Norint, kad ES liktų konkurencinga ir išlaikytų savo visuomenės modelį, skubiai reikia radikalių reformų. Be to, konkurencija yra tokia didelė, kad nė viena valstybė narė pati viena negalėtų sėkmingai konkuruoti. Todėl reikėtų išnaudoti visą valstybių sinergijų potencialą. Tai yra vienintelis būdas pagerinti mokslinių tyrimų ir inovacijų rezultatus ir juos veiksmingai panaudoti ES ekonomikos augimui ir naujų darbo vietų kūrimui. Jei MTTP skiriama daug lėšų ir inovacijos yra veiksmingos, tai padeda sukurti daugiau ir geresnių darbo vietų. Be to, mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla yra reikalinga ES ekonomikos darnumui didinti ir abipusiai naudingiems sprendimams, skatinantiems ekonomikos augimą, socialinį vystymąsi ir aplinkos apsaugą, sukurti.

Šis komunikatas yra paremtas partneryste ekonomikos augimui ir darbo vietų sukūrimui⁷. Jame aptariamos visos mokslinių tyrimų ir inovacijų sritys, įskaitant netechnologines inovacijas. Jame išsamiau pateikiami Bendrijos Lisabonos programos išipareigojimai, nes detaliau išdėstoma, kokiomis programoje numatytomis priemonėmis bus remiami moksliniai tyrimai ir inovacijos. Jame apžvelgiami ambicingi veiksmai, kuriais būtų galima pasiekti daugiau negu veiksmų plane numatytus 3 % ir daugiau negu šiuo metu numatyta inovacijų politikoje⁸. Komunikate numatomos dar glaudesnės sąsajos tarp mokslinių tyrimų ir inovacijų politikos. Mokslinių tyrimų politika labiau orientuojama į naujų žinių kūrimą ir jų pritaikymą bei į pagrindines sąlygas moksliniams tyrimams vykdyti. Inovacijų politika labiau orientuojama į tai, kad žinios virstų ekonomine nauda ir būtų sėkmingai naudojamos komerciniais tikslais. Pagal Komisijos iniciatyvą siekti geresnio reglamentavimo, turės būti įvertinamas tų priemonių, kurios gali turėti įtakos konkurencingumui, poveikis.

⁴ KOM(2003)226 galutinis

⁵ <http://www.cordis.lu/indicators/publications.htm> (*Key Figures 2005 on Science, Technology and Innovation*) ir <http://epp.eurostat.cec.eu.int/> (Eurostato duomenys)

⁶ <http://trendchart.cordis.lu/> (Europos inovacijų rezultatų suvestinė)

⁷ „Bendri veiksmai augimui ir užimtumui skatinti: Bendrijos Lisabonos programa“ (KOM(2005) 330 galutinis), 2005 7 20.

⁸ „Inovacijų politika: Sąjungos metodo atnaujinimas atsižvelgiant į Lisabonos strategiją“ (KOM(2003)112 galutinis).

1 SKYRIUS MOKSLINIAI TYRIMAI IR INOVACIJOS – ES POLITIKOS PRIORITETAS

Siekiant, kad moksliniai tyrimai ir inovacijos pritrauktų daugiau investicijų, reikia prognozuojamos ir palankios reglamentavimo aplinkos, kuri galėtų pritraukti privačius investuotojus ir padėtų naujas idėjas perkelti į rinką. Šių sričių politikoje reikėtų atsižvelgti į specifines konkrečių sektorių sąlygas, MVĮ poreikius ir viešųjų mokslinių tyrimų organizacijų vaidmenį ir taip pat prisidėti prie ES tikslų aplinkos, saugos, sveikatos ir transporto srityse įgyvendinimo. Daugelis įstatymų ir kitų teisės aktų, turinčių įtakos moksliniams tyrimams ir inovacijoms, yra valstybių narių kompetencijoje. Nepaisant to, Bendrija gali rodyti pavyzdį jos kompetencijai priklausančiose srityse ir padėti valstybėms narėms jų kompetencijos srityse ne tiek įsikišdama, kiek kurdama geresnius ir tikslingiau orientuotus teisės aktus ir atitinkamą politiką.

Į visa tai atsižvelgiant, visos valstybių narių ir ES politikos kryptys turi būti formuojamos taip, kad kiek įmanoma daugiau remtų mokslinius tyrimus ir inovacijas. Jos turėtų skatinti siekti kuo geresnių rezultatų fundamentaliuosiuose ir taikomuosiuose moksliniuose tyrimuose, o įmonės – gaminti, įsigyti ir naudoti technologijas, žinias ir lėšas, kurių joms reikia naujoms rinkos galimybėms išnaudoti.

1.1. *Geresnis naujų technologijų srities reglamentavimas*

Reglamentavimas gali skatinti arba varžyti mokslinius tyrimus ir inovaciją. Viskas priklauso nuo to, kaip jis formuojamas, įskaitant jo poveikį komercinei rizikai ir teisiniam tikrumui, laiko pasirinkimą ir gebėjimą suderinti alternatyvius techninius sprendimus. Vadovaujantis „Geresnio reglamentavimo“ iniciatyva, kuria siekiama patobulinti Bendrijos teisę, dabar privaloma įvertinti visų naujų Bendrijos teisinių pasiūlymų poveikį, įskaitant ir jų poveikį moksliniams tyrimams ir inovacijoms.

Taip pat svarbu, ypač gaminių rinkos reglamentavimui, kad teisėkūra būtų nuspėjama ir prognozuojama. Todėl reikia išsiaiškinti, kokie galiojantys teisės aktai ar standartai arba jų nebuvimas sudaro kliūtis naujų technologijų kūrimui ir diegimui ir naujų rinkų atsiradimui. Ir atvirkščiai, planuojant mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą reikia atsižvelgti į numatomas priimti reglamentavimo priemonės. **Komisija pradės dialogą su suinteresuotomis šalimis, kad išsiaiškintų, kokie yra reglamentavimo suvaržymai moksliniams tyrimams ir inovacijoms.** Numatoma, kad dialogas vyks Europos technologijų platformose ir sektorių inovacijų grupėse, kurios bus įkurtos pagal Europos INNOVA iniciatyvą. Tai padės suderinti technologijų ir teisinės aplinkos kūrimą.

Europos INNOVA iniciatyva - tai sektorių inovacijų projektų grupė, kurioje susiejama analizė ir praktinė patirtis.

Ji prasidės 2005 m. pabaigoje. Ją sudarys:

- sektorių inovacijų informacijos sistema „Sectoral Innovation Watch“, skirta inovacijų veiksmingumui įvairiuose pramonės sektoriuose įvertinti ir inovacijų stimulams ir iššūkiams nustatyti
- pagal sektorius organizuojami pramonės grupių tinklai visoje Europoje, skirti gerai atitinkamos politikos praktikai nustatyti ir ją keisti
- pagal sektorių organizuojami inovacijas finansuojančių subjektų tinklai, skirti konkretiems įmonių finansavimo poreikiams šiuose sektoriuose nustatyti
- inovacijų grupės, sudarytos iš atitinkamų pramonės sektorių aukšto lygio ekspertų, akademikų ir politikos formuotojų, skirtos projektų išvadoms patvirtinti ir rekomendacijoms dėl politikos pateikti
- Europos INNOVA forumas, kurį sudaro virtuali platforma, kurioje kiekvienai su inovacija susijusiai iniciatyvai galima rasti kontaktų ir apsisiekti gera praktika

Verslo aplinka taip pat priklauso nuo reglamentavimo kokybės ir veiksmingo teisės aktų įgyvendinimo. Tai reiškia, kad Bendrijos teisės aktus reikia perkelti į nacionalinę teisę taip, kad nepadidėtų nacionalinių taisyklių biurokratinė našta, ir priimti moksliniams tyrimams ir inovacijoms palankią administracinę praktiką. Valstybės narės yra raginamos taip perkelti Bendrijos teisės aktus į savo nacionalinę teisę ir taip juos taikyti, kad būtų skatinami moksliniai tyrimai ir inovacijos.

1.2. Valstybės pagalbos naudojimas moksliniams tyrimams ir inovacijoms skatinti

Paprastai mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla klesti atvirose ir konkurencingose rinkose. Tačiau, kaip paaiškinta valstybės pagalbos veiksmų plane⁹, rinkos yda gali sutrukdyti pasiekti optimalius mokslinių tyrimų ir inovacijų lygius. Be kitų politikos priemonių, valstybės pagalba taip pat galima ištaisyti rinkos ydas ir pakeisti rinkos dalyvių paskatas, taip sudarant sąlygas moksliniams tyrimams ir inovacijoms. Nors šiuo metu egzistuojančios taisyklės valstybėms narėms suteikia dideles galimybes remti mokslinius tyrimus ir inovacijas taikant valstybės pagalbą, Komisija paskelbė persvarstysianti savo priimtas taisykles, kad jos būtų artimesnės Bendrijos politikos prioritetams ir atspindėtų poreikį turėti labiau moksliniams tyrimams ir inovacijoms palankią sistemą.

Šiuo tikslu Komisija neseniai paskelbė konsultacijų dokumentą dėl **valstybės pagalbos inovacijoms**, kuriame pateikiami konkretūs pasiūlymai, kaip pagerinti valstybės pagalbos inovacijoms taisykles, padidinti finansavimo galimybes ir teisinio tikrumo lygį. Šiuo metu vykdomos peržiūros tikslas – laipsniškai sumažinti valstybės pagalbą ir ją perorientuoti į tokią veiklą, kuri labiausiai skatina ilgalaikį konkurencingumą, užimtumą ir ekonomikos augimą. Ypač **Komisija žada pakeisti Bendrijos valstybės pagalbos teikimo MTTP sistemą**, kad ji labiau atitiktų tokius Bendrijos prioritetus kaip tarpvalstybinis bendradarbiavimas mokslinių

⁹ „Valstybės pagalbos veiksmų planas: mažesnė ir tikslingesnė valstybės pagalba; valstybės pagalbos reformos 2005 – 2009 m. planas“
http://europa.eu.int/comm/competition/state_aid/others/action_plan/saap_en.pdf

tyrimų srityje, viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė mokslinių tyrimų srityje, mokslinių tyrimų rezultatų sklaida ir dideli visai Europai aktualūs mokslinių tyrimų projektai. Be to, Komisija ketina persvarstyti taisykles dėl valstybės pagalbos ir rizikos kapitalo.

Komisija taip pat skatins diegti ekologines inovacijas ir didinti našumą laikantis ekologinio veiksmingumo principo, kaip numatyta Aplinkosaugos technologijų veiksmų plane, ypač persvarstydamą Bendrijos gaires dėl valstybės pagalbos aplinkosaugai.

1.3. Našumo didinimas ir intelektinės nuosavybės panaudojimas

Aukštųjų technologijų bendrovės intelektinę nuosavybę (IN) laiko savo vertingiausiu aktyvu. Todėl mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklai labai svarbi efektyvi ir veiksminga IN apsauga. Jei bendrovė neapsaugo savo IN, ji gali per vieną dieną prarasti milijonus eurų. Todėl, jei ES nori pritraukti aukštųjų technologijų bendroves, ji turi turėti įperkama, teisiškai patikimą ir į vartotoją orientuotą IN apsaugos sistemą. Svarbūs žingsniai šia kryptimi buvo Bendrijos prekės ženklo ir Bendrijos dizaino sukūrimas.

Deja, kol kas nėra analogiškos patentavimo tvarkos. ES bendrovės vis dar patiria gerokai didesnes išlaidas patentams įsigyti negu JAV. Didesnė šių išlaidų dalis susidaro dėl didelių vertimo ir priežiūros sąnaudų ir dėl bylinėjimosi sąnaudų, kai europietišką patentą reikia apginti atskirai kiekvienos valstybės narės teismuose; be to, teismų sprendimai gali vienas kitam prieštarauti. Jei būtų priimtas Bendrijos patentas, t. y., egzistuočių vienas patentų teismas ir sumažėtų vertimo sąnaudos, didelė dalis šių problemų būtų išspręsta.

Tačiau to nepakanka. Naudotojai dažnai neapsaugo savo intelektinės nuosavybės, nes nežino apie esančias galimybes. Todėl **Komisija sustiprins esamas informavimo ir pagalbos tarnybas**, pavyzdžiui, intelektinės nuosavybės teisių pagalbos tarnybą, **ir atitinkamas nacionalines agentūras skatins veiksmingiau bendradarbiauti**. Jungtiniai projektai pagal PRO INNO iniciatyvą ir politikos koordinavimas pagal RTD OMC-Net iniciatyvą gali būti iš dalies finansuojami ir Bendrijos lėšomis.

2006 m. Komisija taip pat pradės dialogą su pramonės atstovais ir suinteresuotomis šalimis, siekdama nustatyti, ką dar reikėtų padaryti, kad Europos pramonė turėtų tvirtą INT sistemą.

1.4. Mokslininkams patraukli bendra rinka

Kad sustiprintų savo vaidmenį mokslo, technologijų ir inovacijų srityje, ES turi turėti daugiau ir geresnių mokslininkų ir iki galo pasinaudoti šiais žmogiškaisiais ištekliais. Ji turėtų skatinti perspektyviausius protus rinktis profesijas mokslinių tyrimų srityje ir neišvykti iš Europos arba į ją atvykti. Kartu su valstybėmis narėmis pastaraisiais metais buvo sukurta ir įgyvendinta išsami ir integruota strategija, kaip sustiprinti ES mokslinių tyrimų srities žmogiškuosius išteklius.

Galutinis tikslas yra sukurti atvirą ir konkurencingą Europos mokslininkų darbo rinką, didinant kompetencijų ir profesijų įvairovę tarpvalstybiniame lygmenyje. Valstybių narių lygmenyje padaryta didelė pažanga įvairiomis priemonėmis mažinant kliūtis mokslininkų judumui, kvalifikacijos ir kompetencijos, reikalingos jų profesijos evoliucijai įvairiuose sektoriuose ir disciplinose, įgijimui, statuso kėlimui ir kilimui karjeros laiptais.

Vis dėlto įvairiose šalyse dirbantys mokslininkai vis dar susiduria su teisinėmis, administracinėmis, informavimo problemomis, ypač susijusiomis su mokesčiais ir socialine apsauga, taip pat yra ir kitų trukdžių judėjimui tarp įvairių sektorių ir valstybių.

Visa tai turi būti išspręsta.

Komisija remia ir stebės savo rekomendacijų dėl Europos mokslo darbuotojų chartijos ir dėl Mokslo darbuotojų įdarbinimo elgesio kodekso įgyvendinimą. Ta pati procedūra laukia direktyvos dėl trečiųjų šalių mokslininkų priėmimo ir gyvenimo ilgiau kaip tris mėnesius ir tam pačiam klausimui skirtos rekomendacijos (kai kurios jos nuostatos atitinkamėliau įgyvendinsimą direktyvą), kai jos bus priimtos. Valstybės narės yra raginamos įgyvendinti šią rekomendaciją ir Tarybos Rekomendaciją dėl trumpalaikių vizų mokslo darbuotojams iš trečiųjų šalių. **Komisija kartu su valstybėmis narėmis toliau kurs ir įgyvendins priemones dar likusioms kliūtims, su kuriomis susiduria įvairiose šalyse dirbantys mokslininkai, pašalinti.** Komisija taip pat puoselės didesnę mokslininkų veiklos pripažinimą visuomenėje ir skatins valstybės narius daryti tą patį.

1.5. Mokslinių tyrimų ir inovacijų skatinimas vykdamas viešuosius pirkimus

Didelės reikšmės verslo investicijoms į mokslinius tyrimus ir inovacijas turi rinka, ypač tai, ar jų rezultatai atitinka vartotojų poreikius. Viešieji pirkimai sudaro 16 proc. ES BVP, taigi valdžios institucijos yra reikšmingi rinkos dalyviai. Todėl jų rankose yra daug galimybių paskatinti privatųjį sektorių investuoti į mokslinius tyrimus ir inovacijas, pavyzdžiui, taip apibrėžti funkcinis reikalavimus, kad įmonės turėtų kuo daugiau laisvės siūlyti novatoriškus sprendimus. Tai gerokai paskatintų įmones tiekti kiek įmanoma veiksmingesnius ir našesnius produktus ir paslaugas, ypač kai juos užsako valdžios institucijos, atveriančios rinką naujosios technologijoms. Valdžios institucijos turi daug galimybių skatinti naujų technologijų paklausą transporto, energetikos, aplinkosaugos, sveikatos, švietimo ir informacijos ir ryšių rinkose.

Kad šios galimybės būtų išnaudojamos, viešųjų pirkimų pareigūnams reikia politinio ir vadovybės užnugario ir praktinės pagalbos. Politikos formuotojus ir valdžios institucijas reikėtų informuoti apie galimybes, kurias atveria nauja viešųjų pirkimų teisinė bazė, ypač joje numatytos galimybės skatinti bendroves viešuosiuose pirkimuose siūlyti technologiškai pažangesnes ir novatoriškesnes prekes ir paslaugas. Būtiniais pokyčiams paremti reikia naujų priemonių. Aplinkos srityje tokia priemonė 2004 m. buvo „Aplinką tausojančių viešųjų pirkimų vadovas“.

Komisija pasirūpins, kad būtų daugiau informacijos apie tai, kodėl būtų naudinga perorientuoti viešuosius pirkimus, kad juose būtų skatinami moksliniai tyrimai ir inovacijos, ir kiek tai numatyta Bendrijos viešųjų pirkimų teisės aktuose. Ši informacija bus paskelbta kaip „Mokslinius tyrimus ir inovaciją skatinančių viešųjų pirkimų vadovas“.

Darbas šia kryptimi, kuris bus visiškai suderintas su viešųjų pirkimų direktyvomis¹⁰ ir valstybės pagalbos taisyklėmis, platesne prasme bus tik vienas iš daugelio būdų, kuriais viešųjų pirkimų politika gali prisidėti prie Lisabonos partnerystės ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui įgyvendinimo. Todėl Komisija užtikrins, kad įvairios vykdomos iniciatyvos būtų tarpusavyje suderintos ir apsvaistys, kaip būtų geriausia realizuoti reikšmingą viešųjų pirkimų pagalbą siekiant Lisabonos tikslų. Darbui šioje srityje padėtų abipusis mokymasis, įskaitant keitimąsi gerąja praktika tarp valstybių narių suinteresuotų šalių ir viešųjų pirkimų pareigūnų.

¹⁰ ES direktyvos 2004/17 ir 2004/18

1.6. Geresnis ir platesnis mokesčių iniciatyvų panaudojimas

Tinkamai taikomos mokesčių lengvatos gali paprasčiau ir labiau prognozuojamai negu subsidijos paskatinti įmones inicijuoti mokslinius tyrimus ir inovacijas, tačiau sumažina galimybę remti tam tikrus konkrečius mokslinių tyrimų ir inovacijų tikslus. Per keletą pastarųjų metų daug valstybių narių, siekdamos suaktyvinti verslo mokslinius tyrimus, pradėjo taikyti naujas mokesčių lengvatas arba gerokai išplėtė jau egzistuojančių taikymo sritis. Šiuo metu keliose valstybėse narėse šios lengvatos yra vienas iš pagrindinių valstybės institucijų būdų remti verslo mokslinius tyrimus. Vis dėlto mokesčių lengvatų forma ir įgyvendinimas atskirose šalyse yra labai nevienodi, todėl bendra situacija yra nevienalytė ir nepatraukli.

Iš esmės mokesčių lengvatos yra valstybių narių atsakomybė. Tačiau jos būtų veiksmingesnės ir stabilesnės, jei būtų nustatoma ir skleidžiama geroji praktika, kaip numatyta Bendrijos teisėje, jei visoje ES būtų skatinamas nuoseklus požiūris į tuos pačius klausimus, pavyzdžiui, į tarpvalstybinį mokslinių tyrimų paslaugų užsakymą, į naujų aktyviai mokslinius tyrimus vykdančių įmonių plėtrą arba valstybių narių paramos dideliems Europos mokslinių tyrimų projektams sinchronizavimą. Taip pat galima ištyrinėti galimybes išplėsti jų taikymo sritį, kad apimtų kitas inovacijų rūšis, pvz., dizainą arba gamybos technologijas. Žinoma, visi šie projektai privalo būti suderinti su Bendrijos teise.

Kuriant mokesčių lengvatas dėmesys turi būti skiriamas MVĮ, kurios dažnai užsako mokslinių tyrimų paslaugas arba įsigyja naujas technologijas technologijų perdavimo būdu. Naujų novatoriškų MVĮ pelnas neretai yra mažas arba jos netgi patiria nuostolius, todėl jos negalės taip lengvai pasinaudoti mokesčių lengvatomis kaip didelės bendrovės.

Komisija ketina priimti komunikatą, kurio tikslas būtų, kad mokesčių lengvatos MTTP veiklai visoje ES būtų veiksmingesnės, stabilesnės ir labiau tarpusavyje suderintos. Jame bus patariama, kaip formuoti ir įgyvendinti mokesčių lengvatas MTTP veiklai, ir pateikiamos konkrečios schemos, orientuotos į bendros svarbos sritis.

Kad moksliniai tyrimai ir inovacijos taptų ES politikos prioritetu:

	Komisija:	Valstybės narės yra raginamos:	Nuoroda:
1.1	Suaktyvins dialogą su suinteresuotomis šalimis, kad būtų galima nustatyti, kokios yra reglamentavimo kliūtys moksliniams tyrimams ir inovacijoms	Perkelti Bendrijos teisę taip, kad būtų skatinami moksliniai tyrimai ir inovacijos	IG 7 ir 14
1.2	Patvirtins moksliniams tyrimams ir inovacijoms palankesnę valstybės pagalbos tvarką	Išnaudoti visas naujosios tvarkos galimybes moksliniams tyrimams ir inovacijoms remti	IG 7 ir 13
1.3	Rems veiksmus INT sistemai tobulinti ir veiksmingai taikyti	Priimti Bendrijos patentą ir gerinti esamą sistemą	IG 8 BLP I.1 veiksmas
1.4	Rems, kontroliuos ir toliau tobulins veiksmus pagal mokslinių tyrimų žmogiškųjų išteklių strategiją	Įdiegti rekomendacijas ir direktyvą (kai bus priimta) dėl mokslinių tyrimų žmogiškųjų išteklių ir kitas priemones	IG 7 BLP III.10 veiksmas
1.5	Skatins viešaisiais pirkimais remti mokslinius tyrimus ir inovacijas	Apsvarstyti, ar nereiktų patobulinti viešųjų pirkimų tvarkos atsižvelgiant į tai, ko galima pasimokyti iš kitų valstybių narių ir atsižvelgiant į naujų teisės aktų teikiamas galimybes	IG 3 ir 8
1.6	Patarimais skatins kuo tikslingiau taikyti mokesčių lengvatas MTTP veiklai	Savanoriškai įgyvendinti šiuos Komisijos patarimus atsižvelgdamos į nacionalines sąlygas	IG 7 BLP III.9 veiksmas

2 SKYRIUS MOKSLINIAI TYRIMAI IR INOVACIJOS – ES FINANSAVIMO PRIORITETAS

Valstybinės paramos programos yra labai svarbios įmonėms „mokslinės bazės kompetencijos ir patrauklumo atžvilgiu“ ir kad jos sėkmingai diegtų inovacijas. Todėl paskirstant viešojo sektoriaus lėšas visuose lygmenyse reiktų skirti daugiau dėmesio moksliniams tyrimams ir inovacijoms. Be to, reiktų geriau panaudoti valstybės paramos mechanizmus ir atsverti privačių investicijų poveikį, pvz., subsidijomis, nuosavybės finansinėmis priemonėmis, garantijų schemomis ir kitais rizikos pasidalijimo mechanizmais.

Tą Komisija ir daro savo pasiūlymuose dėl 7-osios mokslinių tyrimų pagrindų programos¹¹ (PP7) ir konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programos¹² (KIP), dėl struktūrinių fondų¹³, kaimo plėtros fondo ir kitų susijusių priemonių. Šios priemonės, kiekviena iš jų turinti savitą

¹¹ KOM(2005)119 galutinis

¹² KOM(2005)121 galutinis

¹³ KOM(2005) 299 galutinis

valdymo formą, papildo viena kitą. Valstybės narės taip pat turėtų dėti daugiau pastangų, atsižvelgdamos į savo konkrečią situaciją ir mokydamosi viena iš kitos patirties.

2.1. *Viešųjų ir privačiųjų išteklių sutelkimas pagrindinėms technologijoms*

Taryba ir Europos Parlamentas yra raginami priimti Komisijos pasiūlymus dėl PP7 ir KIP, kuriose numatytos lėšos ir priemonės naujosios Lisabonos partnerystės ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui uždaviniams spręsti.

Komisija siūlo, kad pagrindinė PP7 įgyvendinimo priemonė būtų tarpvalstybiniai bendradarbiavimo projektai, kuriuose dažniausiai bendradarbiauja viešosios mokslinių tyrimų institucijos ir pramonė. Be to, Komisija siūlo ir naujus būdus, kaip dar padidinti PP7 aktualumą pramonei. Konkrečiai Komisija siūlo įkurti ilgalaikes privačiojo ir viešojo sektorių partnerystes, pavadintas „jungtinėmis technologijų iniciatyvomis“, tose srityse, kuriose esami projektai yra netinkami arba dėl mokslinių tyrimų apimties, arba jie neatitinka reikiamo materialinių ir žmogiškųjų išteklių kiekio. Šiomis iniciatyvomis, bendradarbiaujant su nacionalinėmis programomis ir tos pačios srities projektais, bus įgyvendinamos Strateginės mokslinių tyrimų darbotvarkės, apibrėžtos Europos technologijų platformoje, dalys. Jose bus siekiama mišraus finansavimo iš Bendrijos, nacionalinių viešųjų šaltinių ir privačiojo sektoriaus. Prireikus bus galima gauti EIB paskolą.

Kita didelės apimties priemonė, siūloma pagal PP7, tai – „Rizikos pasidalijimo finansavimo priemonė“. Jos tikslas – padidinti stambių Europos mokslinių tyrimų veiklos dalyvių, pavyzdžiui, naujų mokslinių tyrimų infrastruktūrų ir didelių bendradarbiavimo projektų, įskaitant tų, kurie vykdomi pagal EUREKA programą, EIB skolos finansavimo galimybes. Kadangi bus dalijamasi rizika su EIB, ši priemonė sudarys sąlygas gauti didesnes paskolas mokslinių tyrimų projektams ir gauti finansavimą didesnės rizikos bankams priimtiniams projektams negu suteiktų EIB.

Komisijos pasiūlymais dėl PP7 taip pat siekiama stiprinti MVĮ mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumą. Komisija pasiūlė padvigubinti tam tikrų veiksmų finansavimą ir taip paskatinti MVĮ arba MVĮ asociacijas užsakinėti mokslinių tyrimų paslaugas. MVĮ galės dar daugiau dalyvauti PP7 veikloje, jei nustatant teminių sričių turinį bus tinkamai atsižvelgiama į MVĮ poreikius ir bus toliau paprastinamos ir racionalizuojamos administracinės ir (arba) finansinės procedūros. Be to, Komisija ir toliau skatins MVĮ dalyvauti ES mokslinių tyrimų programose.

Informacijos ir ryšių technologijų (IRT) srityje Komisija yra paskelbusi i2010 iniciatyvą¹⁴. Joje pabrėžiama, koks svarbus yra IRT vaidmuo inovacijoms. Pavyzdžiui, fiksuotas ir bevielis plačiajuostis ryšys yra esminis inovacijų ir žinių ekonomikos pagrindinės infrastruktūros elementas. IRT padeda sukurti naujų taikomųjų programų ir paslaugų paklausą ir padeda įmonėms padidinti produktyvumą taikant naujesnius procesus. KIP bus remiamas geresnis ir platesnis IRT įsisavinimas privačiajame ir viešajame sektoriuje.

Ekologinės inovacijos, įskaitant metodus, kaip padidinti energijos vartojimo efektyvumą, gali padėti Europos įmonėms susikurti didelį konkurencinį pranašumą. KIP pasiūlyme numatyta pagal Aplinkosaugos technologijų veiksmų planą¹⁵ remti novatoriškų ekologinių technologijų bandomuosius projektus ir pateikimą į rinką pirmąjį kartą siekiant padėti juos įdiegti.

¹⁴ „i2010: Europos informacinė visuomenė 2010“ (KOM (2005) 229 galutinis: http://europa.eu.int/information_society/index_en.htm

¹⁵ „Tvaraus vystymosi technologijų skatinimas“: Aplinkosaugos technologijos: Europos Sąjungos veiksmų planas (KOM(2004)38 galutinis) http://europa.eu.int/lex/en/com/cnc/2004/com2004_0038en01.pdf

Bendrija toliau skiria lėšų spragoms tarp mokslinių tyrimų ir jų įgyvendinimo užpildyti, pavyzdžiui, iš Transeuropinio tinklo finansavimui skirtų biudžeto eilučių, iš kurių remiami tokių sričių kaip radijo navigacinės sistemos (GALILEO), geležinkelio, oro eismo valdymo ir kitų pažangių transporto sistemų taikomųjų programų pramonės projektai.

2.2. Mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos aktyvinimas iš Europos struktūrinių fondų

Iš struktūrinių fondų finansuojama sanglaudos politika vis daugiau orientuojama į žinias, mokslinius tyrimus ir inovacijas. Ji kaip veiksminga priemonė pasiteisino tose srityse, kuriose regionai, valstybės narės ir Komisija puoselėja partnerystės ir bendro administravimo principu paremtą vystymąsi „iš apačios į viršų“, ir ją vykdant padidėjo ekonomikos augimas ir darbo vietų skaičius. Šiame programavimo laikotarpyje (2000-2006 m.) jau daug nuveikta; moksliniams tyrimams ir inovacijoms išleista 7,4 proc. visų Europos regioninės plėtros fondo, skirto mažiau išsivysčiusiems regionams, lėšų (7,5 mlrd. eurų), o regionuose, kurių ekonomika pertvarkoma – 11 proc. iš bendro šiems regionams skirto biudžeto (2,4 mlrd. eurų). Komisija pasiūlė, kad kitame programavimo laikotarpyje valstybės narės gerokai padidintų šios srities išlaidas. Panašiai stengiamasi padaryti ir su Europos socialiniu fondu.

Šios pastangos atspindi Komisijos projekte dėl Sanglaudos politikos strateginių gairių¹⁶, kuriame tikimasi, kad struktūriniai fondai visiškai parems partnerystės ekonomikos augimo ir užimtumo labai įgyvendinimą. Gali būti finansuojama labai įvairi su moksliniais tyrimais ir inovacijomis susijusi veikla, pavyzdžiui, regioninės ir tarpregioninės grupės, kompetencijos poliai, technologijų perdavimas, verslo rėmimo paslaugos, žmogiškojo kapitalo ugdymas ir pagalba darbuotojams ir įmonėms prognozuoti ekonomikos pokyčius ir prie jų prisitaikyti. Regionai ir valstybės narės gali lanksčiai naudotis struktūrinių fondų lėšomis, kad patenkintų savo konkrečius poreikius, ir išnaudoti sąveikos su PP7 ir KIP teikiamas galimybes. Novatoriška veikla taip pat bus bendrai finansuojama iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai lėšų, siekiant, kad būtų sukurta naujų aukštos kokybės ir pridėtinės vertės produktų, ir siekiant skatinti tvariai naudoti gamtos išteklius. **Komisija savo strateginėse gairėse ir bendraudama su valstybėmis narėmis ir regionais skatins naudotis struktūriniais fondais ir žemės ūkio fondu tobulinant žinias ir kuriant inovacijas ekonomikos augimo labui.**

. Valstybės narės yra raginamos išnaudoti visas struktūrinių fondų ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai galimybes, kad sustiprintų ir sukurtų tvirtas mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemas.

2.3. MVĮ galimybių gauti finansavimą gerinimas

Vienas didžiausių įmonių rūpesčių – kaip gauti finansavimą. Novatoriškų MVĮ taip pat. Novatoriškoms ir aktyviai MTTP veikla užsiimančioms įmonėms dažnai sunku gauti finansavimą tuose veiklos etapuose, kai nauja technologija, procesas, prekė ar paslauga jau pademonstruota, tačiau dar negaminama komerciniu tikslu. Novatoriškų bendrovių finansavimo nuo pradinio įmonės gyvavimo etapo iki išsiplėtimo rinka Europoje yra dar per mažai išvystyta, lyginant su pagrindiniais jos konkurentais.

¹⁶ Strateginėse gairėse nustatomi naujų veiklos programų, kurios bus remiamos Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), Europos socialinio fondo (ESF) ir sanglaudos fondo lėšomis, strateginiai metmenys. J. KOM (2005) 299 galutinis.

Jau įsitvirtinusioms novatoriškoms MVĮ taip pat reikia pagerinti nuosavo ir kvazinuosavo kapitalo prieinamumą, kad būtų galimybė tęsti investavimą ir įmonės galėtų išvystyti visą savo potencialą, pateikti savo prekes ir paslaugas į rinką ir toliau finansuoti savo mokslinius tyrimus. Kad visa tai vyktų, reikia sukurti paskatas imtis rizikingesnės veiklos ir pakeisti finansinių institucijų, privačių investuotojų ir verslo finansinių rėmėjų požiūrį. Todėl 2006 m. komunikate Komisija dar išsamiau analizuos įvairius ekonomikos augimo ir ES veiklos finansavimo aspektus.

Komisija yra pateikusi konkrečius pasiūlymus, kaip pagerinti MVĮ galimybes gauti finansavimą per KIP. Pasiūlytoji nauja MVĮ spartaus augimo ir naujovių priemonė padės patobulinti ir sustiprinti Bendrijos rizikos ir grąžos pasidalijimo su privačiais nuosavo kapitalo investuotojais mechanizmus, kuriais padidinamas nuosavo kapitalo prieinamumas novatoriškoms bendrovėms. Pasiūlytoji MVĮ garantijų priemonė leis pagerinti MVĮ prieigą prie nuosavo kapitalo ir kvazinuosavo kapitalo (sutvirtinamųjų finansų), nes joje numatomas šių operacijų rizikos pasidalinimas. MVĮ, aktyviai dirbančioms ekologinių inovacijų srityje, bus teikiama atskira speciali pagalba. Šias priemones, kuriomis papildoma Europos investicijų banko grupės iniciatyva, skirta investicijoms į inovacijas¹⁷, administruos Europos investicijų fondas. Be to, jas reikėtų taikyti kartu su MVĮ galimybių gauti struktūrinių fondų finansavimą, pvz., subsidijas ar paskolas, gerinimo priemonėmis.

Komisija taip pat ketina suburti suinteresuotąsias šalis, kad išsiaiškintų, kokios yra finansavimo gavimo kliūtys, ir kokie galimi jų pašalinimo būdai. Pavyzdžiui, šiuo metu MVĮ negali lengvai panaudoti savo intelektinės nuosavybės teisių, kad gautų skolos finansavimą, o šis finansavimo būdas sudaro didžiąją jų išorinio finansavimo dalį. Tokia situacija yra ypač nedėkinga aukštųjų technologijų ir aktyviai mokslinė veikla užsiimančioms MVĮ, nes dažnai be INT jos neturi jokio kito turto, kurį galėtų įkeisti finansų įstaigoms. Komisija paragins finansininkus, apskaitos įstaigas ir IN srities atstovus iširti, kokios yra INT įkainojimo galimybės¹⁸.

2.4. Nacionalinių programų ir kitų finansavimo šaltinių mobilizavimas Europos moksliniams tyrimams ir inovacijoms finansuoti

Inovacijų ir mokslinių tyrimų veiklos finansavimas iš Bendrijos lėšų sudaro tik nedidelę visų Europos viešojo sektoriaus pastangų¹⁹. Siekiant atsverti kritinės masės trūkumą, nacionalinės programos turėtų būti dar veiksmingesnės ir labiau viena kitą papildančios. Taip būtų prisidedama prie visiškai integruotos Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų erdvės kūrimo. Pagal nacionalines programas turėtų būti nuosekliai telkiamos valstybių narių lėšos Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklai remti. ERA-NET iniciatyvos²⁰ pavyzdys rodo, kad toks požiūris pasiteisina, nes atsiveria naujos intensyvesnio tarptautinio bendradarbiavimo perspektyvos.

Komisija pasiūlė išplėsti Bendrijos priemonių taikymo sritis ir jose numatyti dar labiau skatinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir regioninių ir nacionalinių programų, remiančių mokslinius tyrimus ir inovacijas, koordinavimą. Jose bus numatyta tiesioginė Bendrijos parama jungtinių mokslinių tyrimų ir inovacijų programų, vykdomų tarp valstybių narių, kūrimui ir įgyvendinimui. Šios priemonės – tai ERA-NET Plus sistema, naujos PP7

¹⁷ „Inovacijų 2010 iniciatyva“: <http://www.eib.eu.int/site/index.asp?designation=i2i>

¹⁸ Taip pat žr. apie veiksmus dėl pranešimo apie intelektinį kapitalą 3.6 skirsnyje.

¹⁹ Pavyzdžiui, PP6 sudaro tik 5% viešojo sektoriaus finansuojamų mokslinių tyrimų ES.

²⁰ <http://www.cordis.lu/coordination/era-net.htm>

iniciatyvos pagal EB sutarties 169 straipsnį ir KIP verslo inovacijų paramos sistema, kuri remsis 2006 m. viduryje prasidėsiančia PRO INNO iniciatyva.

PRO INNO iniciatyva siekiama puoselėti inovacijų agentūrų ir programų tarpvalstybinį bendradarbiavimą:

- sukuriant INNO mokymosi platformą, skirtą nustatyti ir toliau vertinti gerą inovacijų rėmimo praktiką atliekant tarpusavio vertinimus ir poveikio įvertinimo tyrimus
- remiant INNO tinklų kūrimą, kurie būtų skirti sutelkti regioninių ir nacionalinių inovacijų programų vadovus, taip siekiant palengvinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą
- INNO veiksmams remiant konkrečias tarpvalstybines inovacijų iniciatyvas ir viešojo ir privatačiojo sektorių partnerystes

Kvietimas teikti paraiškas bus paskelbtas 2005 m. spalio mėn.

Daugelyje šalių, išskyrus JK, dar nepakankamai išvystyta mokslinių tyrimų (ypač fundamentaliųjų) finansavimo forma yra dovanos. Todėl reiktų išvystyti fondų vaidmenį rinkti lėšas moksliniams tyrimams finansuoti. Tai reiškia, kad prieš tai reikės išspręsti daugybę teisinių, reglamentavimo ir apmokestinimo klausimų. Be to, kad dovanojantys asmenys pasitikėtų fondais, jie turi būti skaidresni ir labiau atskaitingi. **Komisija tiria būdus ir priemones, kaip išnaudoti labdaringos veiklos potencialą moksliniams tyrimams finansuoti.**

	Siekiant, kad moksliniai tyrimai ir inovacijos taptų ES finansavimo prioritetu:		
	Komisija:	Valstybės narės yra raginamos:	Nuoroda:
2.1	Skatins naudotis struktūriniais fondais kaip varomąja mokslinių tyrimų ir inovacijų jėga	Priimti Komisijos pasiūlymus dėl sanglaudos ir struktūrinių fondų ir išnaudoti visas šių fondų ir žemės ūkio plėtros fondo teikiamas naujas galimybes remti mokslinius tyrimus ir inovacijas.	BLP II.1-3 veiksmas ir III.1 ir 2
2.2	Sieks, kad novatoriškos MVĮ turėtų geresnes galimybes gauti finansavimą	Išnaudoti visas nuosavo kapitalo ir garantijų schemų teikiamas galimybes ir paskatinti savo finansų įstaigas sudaryti galimybę gauti finansavimą	IG 8 ir 15
2.3	Rems naujų technologijų kūrimą ir pateikimą į rinką	Kartu su Europos Parlamentu priimti Komisijos pasiūlymus dėl 7-osios mokslinių tyrimų pagrindų programos ir inovacijų pagrindų programos	BLP II.4 ir 5
2.4	Sutelks nacionalines ir regionines moksliniams tyrimams ir inovacijoms skirtas programas ir kitus finansavimo šaltinius	Kiek įmanoma daugiau pasinaudoti Bendrijos tarpvalstybinį bendradarbiavimą remiančiomis programomis	IG 8 BLP II.4

3 SKYRIUS MOKSLINIAI TYRIMAI IR INOVACIJOS – VERSLO PRIORITETAS

Jei moksliniai tyrimai ir inovacijos tampa verslo prioritetas, jie tampa gerovės ir ekonominio augimo varikliais. Taip pat plačiai pastebėta, kad įmonės gali lengviau diegti inovacijas, kai jos susiburia į grupes ir sudaro tinklus. Viešojo sektoriaus politika negali sukurti grupių, bet valstybės finansavimas gali jas sustiprinti. Kad sustiprėtų ES mokslinių tyrimų pramoninis pagrindas, reikėtų gerokai pagerinti viešajame sektoriuje atliekamų mokslinių tyrimų ir pramonės sąveiką.

Verslo atstovams ir politikams būtų naudinga gauti daugiau informacijos apie investicijas į privačius mokslinius tyrimus ir inovacijas, ypač atskiruose sektoriuose. Formuojant mokslinių tyrimų ir inovacijų politiką reikia daugiau dėmesio skirti konkrečių sektorių poreikiams, taip pat reikėtų pagerinti verslo rėmimo paslaugas, kad būtų skatinama technologijų įsisavinimas ir verslininkų inovacijos, ypač siekiant padėti MVĮ įveikti konkrečias problemas ir dalyvauti Europos tinkluose.

3.1. *Aktyvesnės universitetų ir pramonės partnerystės*

Vienas Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemos trūkumų – ne pats optimaliausias mokslinių tyrimų srities bendradarbiavimas ir žinių mainai tarp viešųjų mokslinių tyrimų organizacijų (VMTO), ypač universitetų, ir pramonės. Nors daug valstybių narų šioje srityje nuveikė reikšmingus darbus, dažniausiai jos apsiribodavo savo šalies situacija. Todėl dabartinės ES taikomos taisyklės ir tvarka yra fragmentiškos, ypač susijusios su viešojo sektoriaus finansuotų mokslinių tyrimų rezultatų nuosavybe ir su VMTO ir pramonės sutartiniais įsipareigojimais.

Jei visoje ES būtų labiau vienodos taisyklės ir tvarka, lengviau vyktų VMTO ir pramonės sąveika ir jos poveikis būtų didesnis. Būtų sudarytos vienodos sąlygos skirtingų šalių universitetų ir pramonės partnerystėms, o tai padėtų kurti Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų erdvę.

Todėl **Komisija priims komunikatą, kuriame bus nustatytos ES gairės VMTO ir pramonės bendradarbiavimui mokslinių tyrimų srityje ir žinių perdavimui gerinti.** Valstybės narės ir suinteresuotos šalys bus raginamos savanoriškai ir lanksčiai įgyvendinti šias gaires. Šios gairės bus paremtos jau egzistuojančia geriausia patirtimi (tiek valstybių narių, tiek suinteresuotųjų šalių), pavyzdžiui, atsakingos partnerystės iniciatyva (*Responsible Partnering Initiative*), kurią pradėjo kelios Europos pramonės ir akademinės asociacijos²¹.

Komisija taip pat pasiūlys veiksmus, kaip sustiprinti universitetų padėtį Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, įskaitant tokius aspektus kaip žinių kūrimas verslui ir žinių kūrimas kartu su verslo atstovais, taip pat žinių perdavimas visuomenei. Įgyvendinant PP7 „Pramonės ir mokslo įstaigų sąsajos ir partnerystės“ mobilumo schemą vyks aktyvesni jungtinių mokslinių tyrimų partnerysčių žinių mainai, pvz., įdarbinant patyrusius mokslininkus, siunčiant darbuotojus į komandiruotes ir kt. Atsižvelgdama į naująją valstybės pagalbos MTTP sistemą, Komisija paaiškins, kaip universitetų ir pramonės partnerystės gali pasinaudoti valstybės pagalba.

²¹ EIRMA, EUA, Proton ir EARTO, „Handbook on responsible partnering“, <http://www.eirma.asso.fr>

3.2. *Inovacijų poliai ir į mokslinius tyrimus orientuotos pramonės grupės*

ES egzistuoja daug dinamiškų pramoninių grupių, nors jos mažesnės ir ne taip integruotos kaip JAV. Todėl moksliniai tyrimai ir inovacijos nukenčia dėl to paties fragmentiškumo kaip ir vidaus rinka. Kad šie inovacijų poliai ir grupės būtų patrauklūs užsienio investuotojams, turi susidaryti jų kritinė masė. Jų negalima sukurti „nuo nulio“, jie yra priklausomi nuo tvirto pramonės pagrindo ir gerų, patikimų mokslo ir pramonės ryšių.

Kad jie sėkmingai vystytųsi, turi būti kuriami tinklai grupių viduje ir tarp galinčių viena kitą papildyti grupių. Svarbų vaidmenį maksimaliai didinant įmonių kūrybinį verslo potencialą vaidina mokymo ir mokslinių tyrimų centrai, finansinės institucijos, inovacijų ir intelektinės nuosavybės konsultantai, vietinės ir regioninės plėtros agentūros ir kitos paramos organizacijos. Net sėkmingiausiai dirbančioms grupėms tenka spręsti problemas, kylančias dėl nuolat sudėtingėjančių produktų ir procesų, dėl poreikio integruoti tokias paslaugas kaip priežiūra, logistika ir rinkodara. Grupėms bendradarbiaujant gali būti lengviau jas išspręsti.

Žinių regionų iniciatyva bus remiamas abipusis tarpvalstybinis mokymasis ir į mokslinius tyrimus orientuotų grupių bendradarbiavimas. Joje dalyvaus regionų valdžios institucijos ir plėtros agentūros, valstybinės mokslinių tyrimų organizacijos, pramonės atstovai ir kt. suinteresuotos šalys. Pagrindinė jos veikla:

- *regionų grupių mokslinių tyrimų darbotvarkių analizė, kūrimas ir įgyvendinimas; regionų grupių bendradarbiavimas*
- *labai išsivystę regionai „globoja“ mažiau mokslinių tyrimų atžvilgiu išsivysčiusius regionus*
- *veikla, kuria siekiama mokslinių tyrimų subjektus ir institucijas labiau integruoti į regionų ekonomiką*

Valstybės narės yra raginamos, pasinaudodamos Europos struktūrinių fondų parama, sukurti inovacijų grupių ir polių veiklos regioninę ir nacionalinę politiką. Valstybių narių ir regionų pastangos bus paremtos ir paskatintos keliomis ES priemonėmis. Komisija joms pateiks šiuo metu ES egzistuojančių grupių strategijų ir stipriųjų pusių analizę. **Europos INNOVA iniciatyva bus palengvintas tinklų tarp pramonės grupių sudarymas**, siekiant suintensyvinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir sužinoti, kaip kitoms grupėms pavyksta sukurti ir administruoti iniciatyvas.

Galiausiai **PP7 numatyta skirti daugiau lėšų tęstinei Bendrijos iniciatyvai „Žinių regionai“**, kuria teikiama parama apibrėžiant ir įgyvendinant politiką, skatinančią į mokslinius tyrimus orientuotų grupių vystymąsi.

3.3. *Aktyvios verslo rėmimo paslaugos moksliniams tyrimams ir inovacijoms skatinti*

Europos Sąjungos verslo ekonomikoje MVĮ tenka didelė reikšmė, nes jose įdarbinta apie 66 proc. privačiojo sektoriaus dirbančiųjų ir jose sukurama 57 proc. ES 25 pridėtinės vertės. Vis dėlto daugelis iš jų susiduria su problema, kad jos yra per mažos kurti ir diegti inovacijas, gauti informaciją, sudaryti tinklus ir susirasti partnerių. Valdžios institucijos turėtų ištaisyti

atitinkamas rinkos ydas sudarydamos sąlygas MVĮ perduoti technologiją, stiprindamos jų pajėgumą sukurti, išigyti, pritaikyti ir naudoti naujas technologijas.

Todėl ES inovacijų politikoje yra numatyta tarpvalstybinio technologijų perkėlimo (TTP) vienos įmonės kitai galimybė, ir jos yra skatinamos inovacijas pateikti į rinką, ypač per inovacijų sklaidos centrų tinklą²², kuriuo užpildoma rinkos spraga regionams atveriant duris į Europos bendradarbiavimą ir derinant vietines žinias su visos Europos ekspertų žiniomis ir surandant kontaktus. **Komisija ir toliau remis inovacijų sklaidos centrų tinklą, skatins jo sinergiją su kitais verslo rėmimo tinklais**, tokiais kaip EuroInfo centrai, siekdama, kur įmanoma, kad jie veiktų „vieno langelio“ principu, ir taip pat siekdama išplėsti jų teikiamų paslaugų spektrą, padidinti našumą ir pagerinti kokybę. Komisija taip pat skatina kurtis centrus, kurie skatina inovacijas regionams bendradarbiaujant struktūrinių fondų veikloje. Visi šie patobulinimai bus daugiausia orientuoti į TTP veiklą ir į novatoriškų MVĮ, mokslinių tyrimų organizacijų ir didelių bendrovių galimybes susirasti bendradarbiavimo partnerių.

3.4. *Inovacijų vadyba ir socialiniai pokyčiai*

Inovacijų vadyba yra būtina, norint, kad įmonėse būtų sėkmingai kuriamos ir diegiamos inovacijos. Daug įmonių, ypač MVĮ, patiria sunkumų dėl novatoriškų produktų planavimo, įgyvendinimo, rinkodaros ir taikydamos novatoriškesnius gamybos procesus. Inovacijos nepasiteisins, jei neatsižvelgsime į žmogiškuosius veiksnius. Todėl, šalia konkrečių mokslinių tyrimų kvalifikacijos ir mokslininkų karjeros klausimų, nagrinėtų strategijos 1.4 skirsnyje, būtina gerinti švietimą ir mokymą, kad Europos žmogiškasis kapitalas turėtų inovacijoms kurti ir diegti reikiamas kvalifikacijas ir žinias. Tarp jų reikia paminėti ir verslumo įgydžius bei pasirengimą rizikuoti.

Visų dydžių įmonės, kad išliktų konkurencingos, turėtų lanksčiau reaguoti į sparčius paklausos pokyčius, prisitaikyti prie naujų technologijų, tokių kaip IRT ir e.verslas, ir nuolat ieškoti naujovių. Todėl reikėtų skatinti ir skleisti novatorišką darbo praktiką, kaip pabrėžiama Europos užimtumo strategijoje. Tokios programos kaip Švietimas ir mokymas 2010²³ ir Integruota veiksmų programa visą gyvenimą trunkančio mokymosi srityje²⁴ taip pat yra svarbios palengvinant struktūrinių ir socialinių pokyčių vyksmą.

Inovacijos reikalauja investuoti į žmones ir kvalifikaciją. Pasiryzimas vykdyti inovacijas ir mokslinius tyrimus taip pat yra bendros socialinės atsakomybės²⁵ (CSR) išraiška. Savanoriškos iniciatyvos, kurių neapima teisiniai, sutartiniai ir kitokie reikalavimai, gali gerokai padidinti įmonės konkurencingumą ir suteikti galingą impulsą socialinėms ir aplinkosaugos inovacijoms, kuriose verslo nauda suderinama su visuomenės tikslais. **Komisija skatins Europos bendroves tokiai novatoriškai CSR veiklai.**

Siekdama paskatinti gerų inovacijų vadybos metodų sklaidą Komisija sudarys sąlygas sukurti naujas savęs vertinimo priemones, kuriomis toliau naudosis regioninės ir nacionalinės

²² <http://irc.cordis.lu/>

²³ Komisijos Komunikatas „Švietimas ir mokymas 2010: Lisabonos strategijos sėkmė priklauso nuo skubių reformų“ (KOM(2003)685 galutinis), 2003 11 11
http://europa.eu.int/comm/education/policies/2010/et_2010_fr.html

²⁴ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, nustatančio integruotą veiksmų programą visą gyvenimą trunkančio mokymosi srityje (KOM(2004) 474 galutinis), 2004 7 14

²⁵ CSR – tai įmonių laisvu noru integruojami socialiniai ir aplinkosaugos klausimai į jų verslo veiklą ir jų santykius su suinteresuotomis šalimis. (KOM(2002)347).

inovacijų agentūros, kad padėtų MVI. Be to, **Komisija skatins sukurti naują Europos inovacijų prizą**, kuris bus „prizų prizas“, kad visuomenė atkreiptų dėmesį į sėkmingai dirbančius novatoriškus Europos verslininkus.

3.5. *Novatoriškų paslaugų potencialas*

Paslaugų sektorius yra reikšmingas ekonomikos augimui ir naujų darbo vietų sukūrimui. Šiuo metu paslaugų inovacijos varomoji jėga yra klientų paklausą atitinkančių naujų pasiūlymų pateikimas į rinką. Tačiau vis dažniau paslaugų vystymosi stimulu tampa didesnės investicijos į mokslinius tyrimus, ir vis dažniau jos yra priklausomos nuo naujų technologijų diegimo.

Pripažindama, kad išaugo paslaugų sektoriaus vaidmuo Europos ekonomikai, **iki 2006 m. pabaigos Komisija apibrėš novatoriškų paslaugų ES skatinimo strategiją**, paremtą Su verslu susijusių paslaugų Europos forumo²⁶ darbu ir rekomendacijomis dėl politikos. Inovacijų rėmimo priemonės bus sukurtos pagal konkrečius paslaugų sektoriaus poreikius, ir bus dedamos konkrečios pastangos geriau įvertinti paslaugomis paremtas inovacijas.

3.6. *Europos pramonės mokslinių tyrimų ir inovacijų stebėsenos sistemos sukūrimas ir pranešimo apie intelektinį kapitalą gerinimas*

Nors daugelyje sektorių didžiosios Europos bendrovės į mokslinius tyrimus investuoja panašiai kaip JAV arba Japonijos bendrovės, ES mokslinių tyrimų stygius susidaro daugiausiai dėl to, kad per mažai investuoja privatusis sektorius, ir iš dalies dėl to, kad sektoriai yra susimaišę. Kai kuriose svarbiose pramonės srityse, kur vykdoma daug mokslinių tyrimų, ES rodikliai yra žemesni negu JAV arba Japonijos²⁷. Šis ir kiti (konkreitiems sektoriams būdingi) veiksniai stabdo ES inovacijų diegimo veiksmingumą ir jos konkurencingumą.

Valstybės narės turi išsamius duomenis apie investicijų į pramonės mokslinius tyrimus ir inovacijų veiksmingumą bei jų analizes, tačiau reikia pagerinti duomenų prieinamumą ir galimybes juos palyginti bendrovėms ir sektoriams, kad būtų galima geriau suprasti, kokie veiksniai formuoja investavimo tendencijas, nustatyti būsimus uždavinius ir prognozuoti, kokios kliūtys gali trukdyti arba kokios galimybės gali atsiverti investicijoms į mokslinius tyrimus ir inovacijas.

Kaip numatyta neseniai paskelbtame pramonės politikos komunikate²⁸, **Komisija sukurs Europos pramonės mokslinių tyrimų ir inovacijų stebėsenos sistemą**. Jos veikloje daugiausia bus koordinuotai kuriamos ir naudojamos įvairios statistikos ir analizės priemonės. Todėl Komisija dar plačiau stebės ir analizuos privačias investicijas į mokslinius tyrimus – t. y., papildys metinę Europos investicijų į pramonės mokslinius tyrimus rezultatų suvestinę, ypač metiniais sektorių būsimų tendencijų tyrimais. Be to, sistemoje **bus naudojamosi** atskirų sektorių inovacijų informacijos sistema „Sectoral Innovation Watch“, kuri yra skirta rezultatams ir praktinei veiklai stebėti ir kuria stebimi ir lyginami sektorių inovacijų diegimo modeliai. Ši informacijos sistema padeda politikos formuotojams optimizuoti mokslinių tyrimų ir inovacijų politiką, nes jie labiau atsižvelgia į konkrečius sektorių poreikius ir ypatybes, o pramonės sektoriams ir įmonėms padeda tapti konkurencingesniems. Aukšto lygio suinteresuotų šalių grupė, kurioje dalyvauja pramonės atstovai ir politikos formuotojai,

²⁶ http://europa.eu.int/comm/internal_market/services/brs/forum_en.htm

²⁷ <http://eu-iriscoreboard.jrc.es/>

²⁸ KOM(2005)474 galutinis

patars ir pateiks savo atsiliepimus, kiek ši veikla yra aktuali ir tikslinga didinant konkurencingumą.

Nedaug įmonių sistemingai inventorizuoja savo intelektualinį kapitalą – vertę, kuri sukurama moksliniais tyrimais ir gaunama iš kitų žinių šaltinių. Tai, kad intelektualinis kapitalas nėra pakankamai vertinamas, gali nulemti, kad tiek finansų rinkose, tiek skirstant lėšas įmonės viduje bus teikiamas didesnis prioritetas tradiciniam verslui, o ne aktyviai užsiimančiam moksliniais tyrimais. Nors buvo sukurti keli intelektualinio kapitalo matavimo ir pranešimo apie jį būdai, ypač skirti vidaus valdymo reikmėms, įmonės juos diegia lėtai. **Komisija padės toliau skatinti jų kūrimą ir naudojimą bei sieks visoje ES suderinti sąvokas ir metodus.** Tai darant reikėtų atsižvelgti į suinteresuotųjų šalių nuomones ir apskaitos taisyklių naujoves.

Siekiant, kad moksliniai tyrimai ir inovacijos taptų verslo prioritetu:			
	Komisija:	Valstybės narės yra raginamos:	Nuoroda:
3.1.	Apibrėš ES gaires bendradarbiavimui mokslinių tyrimų srityje ir žinių mainams tarp valstybinių mokslinių tyrimų organizacijų ir pramonės gerinti	Igyvendinti gaires atsižvelgdamos į nacionalinę situaciją	BLP III.10
3.2.	Skatins inovacijų polius, žiniomis paremtas grupes ir pramonės grupes	Išnaudoti visas struktūrinių fondų galimybes inovacijų plėtrai vykdyti ir dalyvauti ES grupių iniciatyvose	IG 8 ir 10 BLP III.1
3.3.	Teiks konkrečias verslo rėmimo paslaugas įmonėms, ypač MVĮ, kurios intensyvina mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą	Išnaudoti visą struktūrinių fondų ir inovacijų sklaidos centrų paramą inovacijų rėmimo paslaugoms, ypač skirtoms MVĮ, gerinti	IG 8 ir 15 BLP III.1
3.4.	Skatins gerąją inovacijų valdymo praktiką	Skatinti naudotis naujais inovacijų valdymo įrankiais ir apsvarstyti galimybę konkuruoti dėl inovacijų prizo	IG 8 ir 15
3.5.	Apibrėš ir įgyvendins novatoriškų paslaugų skatinimo strategiją	Apsvarstyti būdus skatinti novatoriškas paslaugas	IG 8
3.6.	Plačiau stebės ir analizuos privačias investicijas į mokslinius tyrimus ir sektorių inovacijų diegimo rezultatus	Atsižvelgti į stebėsenos ir analizės ES lygiu rezultatus	ILS ²⁹ 6 skyrius

4 SKYRIUS PATOBULINTA MOKSLINIŲ TYRIMŲ POLITIKA IR INOVACIJŲ POLITIKA

Šiuo metu ES yra nacionalinių ir regioninių mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemų, kurios buvo priimtos skirtingomis vietos sąlygomis, kratinys. Norint, kad jos būtų veiksmingesnės, valstybėms narėms reikia sistemingiau bendradarbiauti dėl visoms valstybėms aktualių klausimų ir kurti mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemų sinergijas. Siekiant sustiprinti Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų erdvę ir įgyvendinti naująją Lisabonos partnerystę, orientuotą į didesnę ir ilgalaikę ekonomikos augimą bei į daugiau ir geresnių darbo vietų sukūrimą, labai

²⁹ „Dirbti kartu ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo labui. Tolesni atnaujintos Lisabonos strategijos įgyvendinimo žingsniai (ILS) SEC (2005) 622/2

svarbu, kad regionų, valstybės narių ir Europos institucijų kuriama politika būtų tarpusavyje suderinta ir palaikytų viena kitą.

Komisija suteiks reikiamas priemones išsamiai ekonominei ir politikos analizei atlikti, o politikos formuotojams – dar veiksmingesnius bendravimo kanalus, kad jie galėtų naudotis vieni kitų patirtimi ir veiksmingiau bendradarbiauti ir koordinuoti savo veiklą su kitų valstybių narių kolegomis.

4.1. Moksliniai tyrimai ir inovacijos – nacionalinių reformų programų ekonomikos augimui ir darbo vietų sukūrimui prioritetas

Mokslinių tyrimų politika ir inovacijos politika yra viena pagrindinių atnaujintos Lisabonos strategijos sričių. Taryba priėmė naujas integruotas gaires³⁰, kuriomis valstybės narės gali vadovautis rengdamosi savo NRP. Kasmet valstybės narės teiks ataskaitas apie mokslinių tyrimų ir inovacijos srities uždavinius, tikslus ir politikos raidą ir apie tai, kokia pažanga padaryta juos įgyvendinant. Taip pat turės būti pabrėžiama, kas nuveikta pagal veiklos programas, bendrai finansuojamas iš Sanglaudos ir struktūrinių fondų.

Daugelis valstybių narių turėtų mokslinius tyrimus ir inovacijas laikyti pagrindiniais NRP uždaviniais. **Kai reikės, Komisija išanalizuos NRP pagal tai, kiek pasiekta investicijų į mokslinius tyrimus srityje ir kokia įvyko mokslinių tyrimų politikos ir inovacijų politikos raida.** Dvišalis dialogas su valstybėmis narėmis padės nustatyti, kokios yra jų potencialios stipriosios ir silpnosios pusės, ir kokios politikos priemonės būtų tinkamos mokslinių tyrimų ir inovacijų sąlygoms pagerinti.

4.2. Patobulintos politikos analizės priemonės

Norint sukurti atitinkamą politiką, skatinančią daugiau investuoti į mokslinius tyrimus ir inovacijas, reikia gerai išanalizuoti esamą ekonominę ir politinę situaciją. Reikia turėti informacijos apie tai, kokie buvo uždaviniai, kokių priemonių buvo imtasi, kaip jos buvo įgyvendintos ir kokį poveikį padarė, taip pat apie mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemų rezultatus, ir šiuose duomenis išanalizuoti. Galima naudotis tinkamais rodikliais ir lyginamosios analizės strategijomis, o kai kuriais atvejais – gerosios praktikos pavyzdžiais. Laipsniškai tokią analizę reiktų atlikti ir regionų lygiu.

Šiuo tikslu **Komisija toliau, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, kaip pagalbines priemones plėtos Europos inovacijų tendencijų schemą ir valstybių narių mokslinių tyrimų politikos informavimo sistemą (ERAWATCH).** Tarp priemonių taip pat bus inovacijų rezultatų suvestinė ir pagrindiniai duomenys apie mokslinius tyrimus. Šios priemonės bus pagrindiniai naujosios Lisabonos partnerystės ekonomikos augimui ir naujų darbo vietų kūrimui stebėsenos elementai ir suteiks geros praktikos pavyzdžių, kuriais bus galima plačiai naudotis nacionalinių mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemų reikmėms – vystant stipriąsias jų puses ir ištaisant trūkumus. Jos bus prijungtos prie būsimo tarpinstitucinio portalo, kuris bus bendra prieiga prie visų ES internetinių mokslo, mokslinių tyrimų ir inovacijų srities šaltinių.

³⁰ Ypač žr. 2005 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendacijos 2005/601/EB dėl valstybių narių ir Bendrijos bendrųjų ekonominės politikos gairių (2005–2008 m.), OL L 205, 2005 8 6, p. 28, gaires Nr. 7 (didinti ir gerinti investicijas į MTTP, ypač privačiojo sektoriaus) ir gaires Nr. 8 (sudaryti sąlygas visoms inovacijos rūšims).

4.3. Parama bendradarbiavimui ir mokymuisi formuoti politiką

Reikėtų toliau mokytis formuoti politiką ir įvertinti gerąją praktiką, kad moksliniai tyrimai ir inovacija taptų lengviau perduodami ir pagerėtų jų įgyvendinimo metodai, atsižvelgiant į regionų ir nacionalinius ypatumus. **Komisija**, ir toliau telkdama visas suinteresuotas šalis ir skatindama tarpusavio vertinimus, **kurs Europos platformas, kuriose būtų galima dalintis gerosios praktikos pavyzdžiais ir juos patvirtinti**. Taip Komisija formuos bendrą požiūrį į visoms valstybėms narėms aktualius klausimus ir kurs sistemingesnę įvertinimo kultūrą ES.

Valstybių narių mokslinių tyrimų politika yra koordinuojama per Europos Sąjungos mokslinių ir techninių tyrimų komitetą (CREST). Kad tai vyktų dar veiksmingiau, Komisija prireikus kvies CREST į generalinių direktorių lygio posėdžius. Be to, siekiant paremti kelių valstybių ir regionų koordinavimo „iš apačios į viršų“ iniciatyvą mokslinių tyrimų politikos srityje, buvo pradėtas bandomasis projektas (RTD OMC-NET). Šią veiklą tęs PP7. Bus užtikrinta, kad būtų palaikomi ryšiai su Įmonių politikos grupe, kuri koordinuos inovacijų politikos klausimus.

RTD OMC-NET- tai iniciatyva, kuria siekiama kvietimais teikti paraiškas remti kelių valstybių arba regionų iniciatyvas, kuriose prireikus dalyvauja ir kitos suinteresuotos šalys. Atrinktomis iniciatyvomis:

- per aktyvesnę abipusio mokymosi, tarpusavio vertinimo ir geros praktikos nustatymo veiklą pagerės nacionalinių politikų veiksmingumas
- bus nustatyta, kokie tarpvalstybinių lygiu svarbūs klausimai galėtų būti lengviau sprendžiami bendromis valstybių narių ar jų ir ES pastangomis
- bus paruošta dirva bendriems suinteresuotų valstybių narių veiksams ir, jei reikia, Bendrijos teisės aktams arba gairėms priimti
-

Siekdama dar palengvinti mokymąsi formuoti politiką ir inovacijų srities vystymąsi, Komisija toliau plėtos esamas inovacijų strategijų kūrimo ir jų lyginamosios analizės priemonės, tokias kaip Regionų inovacijų strategijos, kurios yra skirtos padėti regionams puoselėti inovacines sistemas. Ši veikla bus remiama ir toliau vystoma artėjančioje INNO mokymosi platformoje, kurioje pagrindinis dėmesys bus skiriamas transnacionaliniam bendradarbiavimui. Komisija pasinaudos esamomis interaktyviomis regionų moksliniams tyrimams ir inovacijoms skirtomis mokymosi platformomis, kurios yra sutelktos į vieną Europos inovacinių regionų platformą, suburiančią regionų ir valstybių narių suinteresuotas šalis ir teikiančią daugybę geros praktikos pavyzdžių ir pavyzdinių atvejų.

Siekiant patobulinti mokslinių tyrimų ir inovacijų valdymą Europoje:

	Komisija:	Valstybės narės yra raginamos:	Nuoroda:
4.1	Stebės ir rems valstybių narių mokslinių tyrimų ir inovacijų politikos raidą nauja Lisabonos partnerystės ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui	Atitinkamai pranešti apie nacionalinės mokslinių tyrimų ir inovacijų politikos raidą NRP metu, kuri vykdoma atsižvelgiant į naują Lisabonos partnerystės ekonomikos augimui ir	BLP 2 skyrius ILS 3 ir 6

		darbo vietų sukūrimui	skyriai
4.2	Toliau plėtos mokslinių tyrimų ir inovacijų politikos analizės priemonės	Iki galo pasinaudoti Komisijos suteiktomis statistikos ir politikos analizėmis	ILS 6 skyrius
4.3	Rems politikos formavimo mokymosi platformas ir sudarys sąlygas valstybėms narėms bendradarbiauti politikos klausimais	Pasinaudoti visomis tarpvalstybinio politikos mokymosi ir bendradarbiavimo teikiamomis galimybėmis	ILS 4 ir 6 skyriai

IŠVADA

Šiame komunikate numatytais veiksmais bus užtikrinta, kad mokslinių tyrimų ir inovacijų politika būtų kiek įmanoma veiksmingesnė. Šie veiksmai yra suderinti su atnaujintos Lisabonos strategijos akcentais: *tikslingu orientavimusi*, *partneryste* ir *supaprastinimu*. Ypač, nustatant sinergijų kūrimo visuose lygmenyse metmenis, jame išplėtojamas prioritetas: *žinios ir inovacijos augimui*. Pasinaudojant praeities pasiekimais, visus veiksmus – naujus ir atnaujintus – reikia įgyvendinti aktyviai ir ryžtingai, norint, kad ES moksliniai tyrimai ir inovacijos būtų vykdomi visų intensyviausiai ir veiksmingiausiai. Atitinkamais atvejais Komisija pasiūlys iniciatyvas, kaip pagrindiniuose strateginiuose sektoriuose sujungti mokslinių tyrimų politiką ir inovacijų politiką.

NRP, vykdoma pagal naująją Lisabonos partnerystę ekonomikos augimui ir darbo vietų sukūrimui, turėtų apimti visus mokslinių tyrimų ir inovacijų iššūkius. NRP įgyvendinti padės tikslingai nukreipta Bendrijos finansinė parama Europai aktualiai mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklai, konsultacijos koordinuojant politikos vystymą, patobulintos abipusio mokymosi platformos visose srityse, kuriose tarpvalstybinis bendradarbiavimas sukuria didelę pridėtinę vertę. Taip bus kuriama tikroji Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų erdvė, paremta konkrečiomis valstybių narių ir jų regionų stipriosiomis pusėmis.

Išsamesnės šiame komunikate numatytų veiksmų detalės yra išdėstytos lydimajame dokumente. Prireikus šiame dokumente numatyti veiksmai bus nuolat atnaujinami, atsižvelgiant į tobulinant mokslinius tyrimus ir inovacijas Europoje pasiektą pažangą ir į vykstančias diskusijas dėl finansinių perspektyvų 2007—2013 m. Be to, čia išdėstytas požiūris bus atnaujinamas atsižvelgiant į Partnerystės ekonomikos augimui ir darbo vietų sukūrimui įgyvendinimą.